

Enquête onder freelancers

Wie betaalt wat?

Ivan Declercq

Hoeveel verdienen freelancejournalisten in Vlaanderen? Uit een enquête van 2016 leerden we dat de grootste groep zich situeert tussen 10.000 en 30.000 euro netto per jaar. Maar omdat weinigen hadden vermeld voor welke krant, welk tijdschrift of welke zender ze werkten, hadden we geen zicht op de gehanteerde tarieven. Dat hebben we nu willen uitzoeken met een enquête in oktober 2017. Het resultaat oogt heel divers.

In 2016 beantwoordden 158 freelancers onze enquête, terwijl we eind vorig jaar maar 96 reacties ontvingen. Die kwamen deze keer uit meer diverse hoeken, omdat nu ook de journalisten uit de vakpers – voordien lid van de VJPP – bij de enquête waren betrokken.

In 2016 meldde nog 30 % van de respondenten betaald te zijn (of dat fiscaal zo te hebben aangegeven) in 100 % auteursrechten. Ondertussen is vorig jaar de ruling afgesloten tussen de fiscale overheid, een aantal grote uitgevers, het persagentschap Belga en de VVJ, die bepaalt dat het inkomen van freelancejournalisten in principe kan worden opgesplitst in 50 % auteursrechten en 50 % 'baten'.

Uit de jongste enquête blijkt dat wie levert aan Mediahuis, De Persgroep, Roularta en Belga in de meeste gevallen werkt met een licentieovereenkomst die de 50/50-verdeling bevat. Maar er zijn ook nog mensen die aan die klanten leveren zonder zo'n opdeling. Sommigen vermelden expliciet dat dit is omdat ze via een vennootschap werken.

Het al dan niet terugbetaald krijgen van gemaakte onkosten is ook heel uiteenlopend. Bij de audiovisuele media is er meer een tendens om die terug te betalen, terwijl dat bij de geschreven pers minder het geval is.

Niet alle respondenten blijken de opzet van de enquête te hebben begrepen, of hadden geen vertrouwen in de anonimiteit ervan. Ze meldden dat ze 'per regel', 'per artikel' of 'per opdracht' worden betaald. Dat levert natuurlijk niet echt bruikbaar materiaal op voor vergelijkingen.

Opmerkelijk is voorts dat veel van de tarieven die we nu ontvingen ongeveer dezelfde zijn als deze die in onze enquête van voorjaar 2009 opdoken.

Audiovisuele media

Bij de audiovisuele media wordt kennelijk niet met een licentieovereenkomst gewerkt. Daar hanteert men wel meer dan elders dagvergoedingen, wellicht omdat dit gebruikelijk is voor cameramensen en geluidstechnici. Een dag telt dan meestal tien werkuren. In de enquête werd evenwel niet gepreciseerd of de betrokkene beeld of gesproken woord leverde.

Bij de VRT hebben we meldingen van € 33 voor een quote of voor een reportage, € 44 voor een interview, € 20 voor een video en voor een tip. Een foto op de website zou ook € 20 opleveren. Voor een tekstbericht krijgt een respondent € 22. Een ander heeft het over € 125 à € 300 per opdracht. Bij Klara krijgt een freelancer € 150 per presentatie. Eindredactie levert bij de VRT € 375 à € 450 per dag op.

Bij **Mediaaan** zien we vooral dagvergoedingen. Die gaan van € 280 tot € 350 per dag. Vermoedelijk gaat het hier om cameramensen. Commentaar leveren bij een sportwedstrijd levert € 450 op. Een andere freelancer meldt € 150 per reportage en € 90 voor korte berichten en voegt er aan toe dat hij (of zij) nu méér verdient – ongeveer € 6.000 bruto per maand – dan voordien, als loontrekkende.

Een freelancer bij **Woestijnvis** meldt een dagvergoeding van € 300, waarvan 25 % in auteursrechten wordt betaald. Een collega krijgt er € 450 per dag.

Bij **TV Limburg** krijgt een freelancer € 200 per dag en € 15 per overuur. Als er alleen moet worden gefilmd en niet gemonteerd, is de prijs € 100. Dat geldt ook als er alleen maar moet worden gemonteerd. **ROB-TV** betaalt een freelancer € 105 à € 130 per reportage. Bij **ATV** is dat € 30 per uur.

SBS hanteert € 375 à € 450 per dag, **Videohouse** € 285 per dag, **Playsports** € 300 per wedstrijd en € 300 per dag, **Warner Bros** zit op € 325 per dag.

Een geluidstechnicus die voor **diverse productiehuizen** werkt, geeft aan dat hij € 335 à € 350 per dag aanreikt, zonder extra materiaal. “Ik bekijk samen met collega’s de prijzen en we passen die aan de index aan”, meldt hij.

Twee respondenten geven aan voor **buitenlandse tv-zenders** te werken. De ene factureert € 500 per dag, de andere rekt € 500 à € 800 per dag (van maximum twaalf uur) aan. Voor een halve dag (vijf uur) wordt dat € 250 à € 400 euro. Gebruikt hij geen eigen materiaal, dan is de prijs € 300 per dag. “Mijn prijzen zijn gelijk gebleven, vroeger zat ik hiermee in de middelmaat, nu ben ik bij de dure”, voegt hij er aan toe.

Geschreven pers

Bij de geschreven pers lopen de tarieven erg uiteen. Dat hoeft ook niet te verbazen: dagbladen, magazines en vakpers hebben behoefte aan verschillende soorten kopij. Of moeten we, de trend volgend, spreken van ‘content’? Binnen eenzelfde mediagroep kunnen de betalingen aan freelancers ook uitwaaiëren. De ene freelancer zal voor een blad méér toegevoegde waarde hebben dan een andere.

De Persgroep

Bij **Het Laatste Nieuws** krijgen freelancemedewerkers standaard 2 tot 3 eurocent per teken, een enkeling meldt 4 eurocent per teken. Een foto op een regionale pagina blijkt € 20 op te leveren, op een nationale pagina wordt dat € 64. Maar er zijn ook mensen die € 13,50, € 18 of € 35 per regionale foto vangen. Sommige freelancers krijgen daarnaast ook een vaste vergoeding – een ‘fix’ – per maand, van € 200 tot € 500. Eén respondent schrijft dat hij tot juli vorig jaar een fix had van € 3.000 per maand. Daarnaast worden diverse vormen van vergoedingen weergegeven: € 350 per pagina, € 250 per fotoreportage en € 250 voor een tekst van ongeveer 4.000 tekens, € 100 voor een ‘kopstuk’ van 3.000 tekens tot € 250 voor langere stukken, € 150 à € 250 per bijdrage voor de weekendbijlage.

De Morgen heeft een freelancer met een fix van € 11.000 per maand. Wellicht uitzonderlijk, want de andere respondenten brengen andere tarieven naar voren: € 900 voor een interview van 15.000 tekens, € 675 voor een lang artikel (12.000 tekens), € 175 à € 400 voor een recensie, € 600 à € 1.000 voor een interview, € 300 per dag, € 102 per pagina voor de cultuurbijlage *Selectief*, € 100 per opdracht, € 1.200 voor een artikel in *Zeno*, € 165 voor een restaurantbespreking in de bijlage *Goesting*.

Bij **Humo** blijkt een freelancer € 350 per dag te krijgen, een ander meldt € 1.200 voor vier pagina’s, terwijl ook € 100 per opdracht wordt genoemd.

De **magazines** van De Persgroep blijken € 250 à € 350 over te hebben voor een fotoreportage en € 125 voor een tekst van 3.000 tekens.

Mediahuis

De Standaard betaalt een schrijvende freelancer € 60 per artikel, aldus een respondent. Een fotograaf vangt er € 100, € 115, € 175 of € 250 voor een foto, naargelang die 'small', 'medium', 'large' of 'XL' is. Een archiefbeeld levert € 100 op. Een medewerker van *DS Avond* meldt een dagvergoeding van € 250.

De populaire kranten van de groep – **Het Nieuwsblad, Gazet van Antwerpen, Het Belang van Limburg** – betalen hun correspondenten per regel (van 60 à 62 tekens) tussen € 0,62 en € 2,10. Voor een tekst van 4.000 tekens betekent dat een waaier van € 40 tot € 140. Een correspondent van *GvA*, die zijn inkomen sterk heeft zien teruglopen, schrijft: "De krant werft nieuwe medewerkers, die werken voor € 0,70 of € 0,80 per regel, en die krijgen meer opdrachten." Foto's kennen blijkbaar een meer uniform tarief: € 16 per foto. Voorts zijn er tarieven volgens de aard van het stukje dat is geleverd, gaande van € 3,75 voor een uitgebreid fotobijschrift tot € 42 voor een 'trekstuk' van 2.100 tekens. Wie een lange dag op de rechtbank moet doorbrengen, mag € 250 in rekening brengen.

Daarnaast zijn er nog diverse vormen van betaling: € 160 voor een korte column (1.800 tekens), € 400 voor een lange magazinecolumn en € 600 voor een interview van 12.000 tekens bij *Het Nieuwsblad*. Een andere freelancer van diezelfde krant vermeldt een fix van € 1.250 per maand, bovenop zijn prijs per geleverd stukje. Bij het magazine van *Het Nieuwsblad* krijgt een freelancer € 250 voor 10 korte interviews en € 500 voor een dubbelinterview van 9.000 tekens. De bijlage *Cittá* van *GvA* is goed voor € 120 per pagina. Iemand geeft ook een tarief op van € 45 voor een stuk van 500 woorden en € 85 voor een stuk van 800 woorden.

De populaire kranten van Mediahuis hebben ook een gemeentelijke website. Correspondenten die daar geregeld gemeentelijk nieuws op plaatsen, krijgen daarvoor € 50 à € 100 per maand.

Roularta

Roularta heeft zowel nieuws- en zakenmagazines als regionale bladen in portefeuille. Die twee entiteiten hanteren totaal andere tarieven: financieel ben je als freelancer beter af bij de magazines dan bij de regionale bladen.

Bij **Knack** noteren we € 300 per dag, € 175 à € 400 voor een recensie, € 600 à € 1.000 voor interviews, € 250 voor een vaste rubriek, € 300 voor een stuk van 2 pagina's tot € 1.000 voor een verhaal van 4 à 5 pagina's. Medewerkers van **Focus Knack** hebben het over € 125 per pagina of per artikel, en € 100 per opdracht. Een medewerker van **Knack.be** krijgt een vaste vergoeding van € 3.500 per maand. Een freelancer van **Weekend Knack** krijgt € 570 à € 760 voor een stuk van 12.000 tekens, afhankelijk of het op 4 of 5 pagina's wordt gebracht. Er is ook sprake van € 190 per pagina in dat magazine.

Bij **Trends** spreekt een medewerker van € 250 voor 2 pagina's, een ander heeft het over € 150 voor de eerste pagina (3.300 tekens), € 100 voor de 2^{de} pagina en € 50 voor elke daaropvolgende pagina. **Nest** betaalt een freelancer € 193 voor een stuk van 2 pagina's en € 273 voor een van 4 pagina's. Een andere noemt € 450 voor een grote reportage. Bij **Bodytalk** is sprake van € 250 voor een stuk van 5.000 tekens. **Sport/Voetbalmagazine** hanteert een tarief volgens het aantal pagina's: € 100, € 175, € 235, € 285, € 375, € 500 naargelang het gaat om 1, 2, 3, 4, 5 of 6 pagina's.

Tijdens de enquête zat dagblad **De Tijd** nog voor 50 % bij De Persgroep, maar die participatie is inmiddels in handen van Roularta. Een freelancer meldt € 100 per foto. Een medewerker van de zaterdagbijlage *Sabato* zegt alleen dat hij 'per artikel' wordt betaald. Waarvan akte.

Het wordt een ander verhaal als we bij de regionale bladen van de groep komen. De **Krant van West-Vlaanderen** betaalt € 7,50 à € 10 voor een foto. Tekst levert de ene € 20 op voor 3.000 tekens, een andere krijgt € 10,25 voor een stuk van 2.500 tekens. Een enkeling heeft het over € 200 voor 'een pano'.

Bij **Deze Week** vangen freelancers € 50 voor een kleine reportage, € 30 voor een stuk van 3.000 tekens, € 10 voor een regionale foto en € 20 voor een nationale foto, € 8 voor een fotobijschrift van 500 tekens en € 25 voor aankondigende berichten. **Steps** en **De Streekkrant** blijken € 35 à € 75 te betalen voor een stuk, naargelang van de lengte ervan.

Sanoma

Op het ogenblik van de enquête waren de vrouwenbladen van Sanoma nog niet in handen van Roularta. Bij **Flair** meldt een freelancer een dagprijs van € 170, een collega krijgt € 180. **Libelle** hanteert een dagprijs van € 160 meldt een andere freelancer. **Feeling** betaalt € 250 voor een reisreportage van 3 pagina's, plus € 250 voor de foto's. Een andere freelancer meldt alleen 'Sanoma', geen blad, en wordt € 125 per pagina betaald.

Editions Ventures

Bij **Marie-Claire** krijgt een freelancer € 300 voor een stuk van 6.000 tekens. Bij **Psychologies** zien we € 400 voor een stuk van 9.000 tekens, € 295 voor een column van 3.500 tekens, € 400 voor een interview van 12.000 tekens en € 250 voor een dag eindredactie.

Belga

Het nationale persagentschap betaalt € 20 voor een kort stuk en € 40 voor een lang stuk. Een foto levert € 20 of € 10 op. De ene freelancer krijgt daar bovenop een fix van € 30 per dag, een andere € 50 per dag. Er wordt ook betaald voor een dag werk op kantoor: € 200 voor 8 uur. Een freelancer meldt voorts dat Belga Image € 160 betaalt voor een gewone opdracht en € 85 voor een kleine opdracht.

Websites en gespecialiseerde bladen

Omdat deze keer ook freelancers van vakbladen en gespecialiseerde bladen bij de enquête waren betrokken, is een grote waaier aan titels opgedoken. Sommige respondenten noemen overigens geen titels en melden dat ze € 50 tot € 75 per uur factureren, afhankelijk van de opdrachtgever. Iemand die voor 'diverse buitenlandse bladen' schrijft, rekent € 0,03 tot € 0,05 per teken aan. Een ander factureert voor 'een vakblad' € 150 per dag.

Vanwege het brede spectrum van bladen en sites is het moeilijk een algemene trend aan te geven. Een niet onbelangrijke kanttekening: voor veel van die media hebben we vaak maar één respondent gehad. Dat geeft wel een indicatie van wat het medium betaalt, maar het is niet te veralgemenen.

In alfabetische volgorde geven we u hieronder de resultaten:

- **9 Lives** (*gaming site van Telenet*): € 100 voor artikel van maximum 4.000 tekens, € 150 voor een artikel van maximum 8.000 tekens.
- **Apache**: respondent deelt mee dat het afhangt van het soort artikel.

- **Artforum** (*site over kunst*): € 350 per review.
- **Bello Magazine** (*lifestyle in Antwerpse regio*): € 50 per artikel, € 20 extra voor foto's.
- **Bruzz** (*multimediaal nieuwsmedium in Brussel*): € 100 voor een foto. Tekst: gaande van € 30 voor stukje van minder dan 1.000 tekens, tot € 240 voor stuk tussen 7.000 en 10.000 tekens.
- **Charlie** (*webmagazine*): eindredactie: € 100 per dag. Voor artikels: van € 75 tot € 900 (voor een reeks). Opiniestukken: gratis.
- **Collect** (*website over kunst, antiek en design*): € 0,25 per woord.
- **Cook Magazine**: € 0,05 per teken.
- **Culinaire Ambiance**: € 400 per reportage, € 25 voor een kort stukje, € 600 voor een reisreportage.
- **Cycling.be**: € 175 per opdracht.
- **Data News** (*ICT-site*): 0,037 per teken.
- **De Bond** (*magazine van de Gezinsbond*): € 165 voor een column van halve pagina.
- **De Molenaar** (*vakblad graan verwerkende en mengvoederindustrie*): € 123 à € 125 per pagina en € 17 per foto. Een column van 3.000 tekens: € 100.
- **De Specialist** (*site voor arts-specialisten*): 0,20 per teken.
- **De Wase Koerier**: geen betaling, alleen een abonnement op het blad.
- **Evolution Media Group** (*uitgeverij in de food, horeca, lifestyle en B2B*): 0,035 per teken, € 25 per gepubliceerde foto.
- **Free Press Unlimited Amsterdam** (*stichting voor toegankelijkheid van onafhankelijk nieuws in landen zonder persvrijheid*): respondent werkt met projectsubsidie Fonds Pascal Decroos: € 5.000 per persoon. Free Press zelf geeft € 4.000 voor het project.
- **Gault & Milau**: € 0,05 per teken.
- **Gondola** (*vakblad voor retail*): € 0,05 per teken.
- **Gourmand Gazette** (*Nederlandse website*): betaalt niets.
- **Grappa** (*lifestyle blad van KBC*): € 300 per reportage.
- **Grinta Magazine** (*wielermagazine*): € 12,50 voor een webbericht, € 35 voor wegtest van fietsproduct, € 125 voor pagina van 3.500 tekens, bij persreis een dagvergoeding van € 125 tot € 275 (inclusief de tekst).
- **H-art** (*magazine over hedendaagse kunst*): € 75 voor stuk van 3.000 à 3.500 tekens.
- **Hebbes.be**: € 40 per artikel.
- **Home Sweet Home** (*woon- en interieurmagazine*): € 100 voor publireportage van 500 woorden, € 160 voor woonreportage van 1.250 woorden.
- **Horeca Vlaanderen** (*vakblad voor horecasector*): € 0,035 per teken.
- **Horeca Magazine**: € 0,05 per teken.
- **Icons of Elegance** (*magazine over classic cars*): € 75 per pagina in tijdschrift.
- **Ik Ga Bouwen** (*Roularta-groep*): hier melden diverse respondenten vergoedingen van € 110 tot € 150 per pagina.
- **Jeugdhulp.be**: € 500 voor interview van 10.000 tekens.
- **Jobat**: € 40 per artikel.
- **Kampeertoerist**: € 125 per pagina.
- **Leven!** (*Nederlands magazine*): € 437,50 per artikel.
- **Limburg Bouwt**: € 90 per dag.
- **Luminus blog**: € 50 per artikel.
- **Melkveebedrijf** (*vakblad*): € 125 per pagina, € 250 voor 2 pagina's.
- **Mo***: respondent meldt alleen dat het afhangt van het soort artikel.
- **mUZe** (*vakblad van UZ Brussel voor artsen*): € 250 voor artikel van 4.000 à 5.000 tekens.
- **Newsmonkey**: een respondent meldt € 110 per dag, een andere krijgt € 100 per dag van 8 uur.
- **Nnieuws** (*Kempens regionaal blad*): respondent meldt 'vaste vergoeding per opdracht' (inclusief tekst, foto's, interview, drone, bedrijfsvideo), zonder bedrag te noemen.

- **Nursing** (*vakblad voor verpleegkundigen*): € 0,40 per woord (€ 0,45 indien foto's meegeleverd).
- **Papillio** (*regionaal magazine*): respondent moet nog onderhandelen over prijs.
- **Pasar** (*reismagazine van Beweging.net, het vroegere ACW*): € 250 voor kleine reportage, € 500 voor grote reportage.
- **PhotoNews**: betaalt per schijf van vier uur (prijs niet meegedeeld).
- **Prikkel** (*uitgave van Vlaamse pijnliga*): € 125 per reportage.
- **Projecto** (*vakblad over projectbouw*): € 100 per dag.
- **Professional Media Group** (*vakbladuitgever met 34 titels in diverse sectoren*): € 0,035 per teken.
- **Proximus** (*telecom, uitgever van magazines One en Perspectief*): de ene respondent krijgt € 300 per dag, een andere meldt € 450 per dag.
- **Publinieuws** (*regionale krant regio Puurs/Willebroek/ Londerzeel/Buggenhout*): € 0,20 per regel, € 15 per foto.
- **Reflexion Medical Network** (*vakbladen voor artsen*): een coördinator/hoofdredacteur van 3,5 tijdschriften meldt een vaste maandvergoeding van € 15.000. Hij of zij werkt ook voor de farmaceutische industrie en factureert dan € 1.250 per pagina.
- **Reisreporter** (*toeristische website*): betaalt niets.
- **Rondom** (*huis-aan-huisblad van Corelio*): € 46 voor halve pagina, € 100 voor hele pagina.
- **Schrijfwerk** (*vakblad over hout, aluminium en PVC*): € 100 per dag.
- **SignPro** (*vakblad over signindustrie*): € 150 voor 500 woorden (1 pagina), € 210 voor 750 woorden (1,5 pagina), € 275 voor 1.000 woorden (2 pagina's).
- **S-magazine** (*Bond Moyson*): € 225 voor artikel van 3.000 tekens.
- **Sport & Strategie** (*Nederlands magazine*): € 0,45 per woord.
- **Suiker** (*cultuurkrant uit de Kempen*): € 750 per maand.
- **Tim De Waele Sport** (*sportfotografie*): € 200 per dag.
- **Travel2** (*reiswebsite*): betaalt niets.
- **VAB-magazine**: € 125 per pagina met VAB-menu (culinair) & 3 korte stukjes.
- **Varen** (*watersportmagazine*): € 0,10 per woord.
- **Varkensbedrijf** (*vakblad*): € 125 per pagina, € 250 voor 2 pagina's.
- **Voedingsgeneeskunde** (*platform*): € 0,03 per teken, € 30 per uur voor websitewerk.
- **Vrouwen met vaart** (*magazine van KVLV*): € 300 per artikel van 6.500 tekens.
- **Weliswaar** (*vakblad welzijnswerk & gezondheidssector*): € 250 voor artikel van 2 pagina's.
- **ZAP** (*jongerenmagazine*): € 40 per artikel.
- **Zodiak** (*foto modemagazine*): € 360 per dag van 10 uur.